

Entreprenörskap på hela Gotland

Ung Företagsamhet Gotland spelar en avgörande roll i att forma en hållbar framtid för ön, där unga rustas med entreprenöriella färdigheter som öppnar dörrar till framtida arbetsmöjligheter, företagande och personlig utveckling. Genom att ge elever, från förskoleklass till gymnasiet, de verktyg de behöver för att upptäcka och skapa möjligheter där de bor, stärker vi både samhällsekonomin och Gotlands sociala sammanhållning. Vår vision är att skapa ett Gotland där alla unga, oavsett bakgrund, har samma förutsättningar att påverka och forma sin framtid, samtidigt som vi bidrar till att Gotland står starkt i en snabbt föränderlig värld.

Vi arbetar målmedvetet för att forma en hållbar framtid för Gotland, där unga får möjlighet att utveckla sina entreprenöriella förmågor och stärka sina kompetenser. Vi är övertygade om att ett livskraftigt entreprenörskap inte bara driver den lokala ekonomin framåt, utan också skapar möjligheter, självkänsla och framtidstro hos våra unga. Genom att rusta våra unga med de nödvändiga verktygen för att upptäcka och skapa möjligheter där de bor, bidrar vi till att forma Gotlands framtida arbetskraft och företagande. Detta arbete är inte bara viktigt för att ge unga en väg in i arbetslivet eller vidare studier, utan också för att stärka Gotlands attraktionskraft och sociala sammanhållning.

Vår verksamhet är ett viktigt led i att skapa en likvärdig och hållbar framtid för de unga. Oavsett bakgrund eller skolplacering ska alla barn och unga på Gotland ges samma möjligheter att kunna påverka och forma sin framtid. Genom vårt arbete med icke-kognitiva färdigheter bygger vi en stark grund för ökad likvärdighet. Entreprenörskap ger ungdomar modet att tro på sina egna idéer och att utveckla färdigheter som är avgörande för att möta framtidens arbetsmarknad.

Trots det stora engagemanget från politiker, tjänstemän, skolledare och lärare står vi inför utmaningar när det kommer till att skapa långsiktiga, effektiva insatser över hela Gotland. Vi arbetar för att säkerställa att vårt utbildningskoncept är tillgängligt för alla och för att Gotland ska fortsätta vara en förebild inom innovation och jämställdhet samt företagande där vi Gotland tappat flera placeringar i Sverige.

För att Gotland ska kunna stå starkt i en snabbt föränderlig värld krävs långsiktiga insatser och ett hållbart entreprenörskap. Genom att satsa på unga och entreprenörskap kan vi skapa ett Gotland som både är ekonomiskt och socialt hållbart – och som fortsätter att vara en plats där unga ser möjligheter och vågar tro på sina drömmar.

2022, 2023 & 2024

JA Worldwide, Ung Företagsamhets moderorganisation, blev nominerade till Nobels fredspris för sitt sitt framgångsrika arbete med att stärka ungdomars ekonomiska förmåga och bidra till samhällsutveckling genom entreprenörskap och finansiell kunskap.

2023

Ung Företagsamhet utsågs till Årets samhällsaktör av Dagens Industri och Gullers Grupp för arbetet med att ge unga möjligheter att utveckla sina idéer och ledarskap, samt bidra till samhällsutvecklingen.

2025

Ung Företagsamhet har tagit sig till semifinal i Svenska Jämställdhetspriset för sitt arbete med att främja jämställdhet genom entreprenöriellt lärande i klassrummen. Ung Företagsamhet är nominerad i denna tävling för andra året i rad, i år även till Svenska jämställdhetsraketen.

Entreprenörskapets avgörande roll för Gotlands unga och framtida arbetsmarknad

Entreprenörskap i skolan är en investering i framtiden, där elever utvecklar kunskaper, förmågor och ett förhållningssätt som rustar dem för ett föränderligt samhälls- och arbetsliv. Detta har blivit en central del av både grundskolans och gymnasieskolans läroplaner och av goda skäl. I en tid då Skolverket larmar om sjunkande betyg och hög skolfrånvaro är det tydligt att det finns ett behov av att förändra och modernisera undervisningen.

Forskning visar att tidig exponering för entreprenörskap har stora positiva effekter. Elever som får arbeta med entreprenöriella projekt känner större engagemang och motivation för sina studier. Genom att arbeta med verkliga projekt och problemlösning utvecklar eleverna kreativa förmågor och stärker sitt självförtroende – färdigheter som både gynnar deras akademiska framgång och förbereder dem för framtidens arbetsmarknad. Dessutom leder tidig entreprenörskapsutbildning till en mer meningsfull skolgång, vilket skapar en positiv lärmiljö där eleverna känner sig mer delaktiga och motiverade.

I en snabbt föränderlig värld, där många av de jobb som dagens lågstadiel elever kommer att ha ännu inte existerar, är det avgörande att vi förbereder Gotlands unga för framtida utmaningar. Arbetsmarknaden påverkas av globalisering, digitalisering och automatisering, vilket innebär att helt nya kompetenser och arbetsroller kommer att uppstå. Bland de viktigaste kompetenserna för framtiden finns kreativitet, problemlösning, samarbete, förhandlingsförmåga och beslutsfattande. Genom att introducera entreprenörskap tidigt kan vi säkerställa att Gotlands unga får de nyckelkompetenser som krävs för att navigera i och anpassa sig till vårt framtida samhälle.

Entreprenöriellt lärande tränar elever på att tänka lösningsorienterat, vara kreativa och ta ansvar – färdigheter som ofta inte prioriteras i andra ämnen. Genom att börja öva entreprenörskap redan i grundskolan får eleverna en kontinuitet i utvecklingen av sin företagsamhet och får möjlighet att växa i sitt eget lärande under hela skolgången.

Ökar viljan att starta och driva företag

Svenskt Näringslivs rapport "Betydelsen av unga och växande företag" visar att unga företag, under fem år gamla, är viktiga för regional tillväxt, skapar många nya jobb och driver innovation samt utveckling av lokalsamhällen

UF-företagande har visat sig ha en långsiktig positiv effekt när det kommer till företagande hos unga: Tidigare UF-företagare startar företag oftare, och dessa företag överlever i högre grad, har högre omsättning och anställer fler människor.

Skapar ledare och drivna medarbetare

Kompetensförsörjning är en stor utmaning. Enligt Tillväxtverkets rapport "Företagens villkor och verklighet 2023" vill tre av fyra företag växa trots ekonomiska utmaningar, många upplever också brist på lämplig arbetskraft. Här spelar UF-företagande en viktig roll genom att utveckla entreprenöriella förmågor som blir allt viktigare på en arbetsmarknad påverkad av AI. Forskning visar att UF stärker elevers självförtroende, motivation och självledarskap, vilket ökar deras chanser att få jobb och leder till färre arbetslöshetsdagar samt en högre sannolikhet att bli chefer.

Ung Företagsamhet i skolan - från grundskolan till gymnasiet.

Ung Företagsamhet Gotland erbjuder en långsiktig satsning på entreprenöriellt lärande för alla grundskolor på Gotland, där vi ger lärare konkreta verktyg för att arbeta med entreprenörskap i klassrummet. Genom våra tre grundskoleläromedel får eleverna möjlighet att omsätta idéer i handling och lösa problem på kreativa sätt. Utöver de fysiska läromedlen erbjuder vi även digitala tilläggsaktiviteter och interaktiva spel som gör det möjligt att anpassa undervisningen efter elevernas intressen och behov. Idag används vårt material på 15 av Gotlands grundskolor, vilket motsvarar 43 %. Vi arbetar aktivt med att introducera vårt material för lärare, rektorer och studie- och yrkesvägledare. Förutom våra läromedel erbjuder vi även engagerande aktiviteter så som Skolhackathon och Framtidskoll för grundskoleelever.

Skolhackathon i Minecraft

Skolhackathon är en kreativ tävling för elever i årskurs 5-6, där de löser samhällsutmaningar genom att skapa "drömsamhällen" i Minecraft. Tävlingen pågår under höstterminen och avslutas med en regional final i januari, där eleverna presenterar sina lösningar inför en jury från näringslivet. Evenemanget främjar kreativitet, problemlösning och samarbete. År 2024/2025 deltog närmare 200 elever.

Framtidskoll

Framtidskoll når årligen cirka 1200 elever och hjälper dem att reflektera över sina styrkor och framtida karriärmöjligheter. Under en 90-minuterssession får eleverna verktyg för att fatta medvetna beslut om gymnasium och karriär, vilket stärker deras motivation och framtidstro.

Ung Företagsamhet Gotland ger gymnasieelever en unik möjlighet att utveckla sina entreprenöriella förmågor genom konceptet UF-företagande. Under ett läsår får eleverna starta, driva och utveckla ett företag med stöd av engagerade lärare och externa rådgivare från näringslivet. Denna praktiska erfarenhet tränar eleverna på viktiga färdigheter som kreativitet, samarbete och problemlösning – kompetenser som inte bara förbereder dem för att starta eget företag, utan också för att lyckas i andra yrken. Intresset för UF-företagande växer stadigt på Gotland. Under läsåret 2024/2025 deltar 261 elever i 82 UF-företag, och många elever utöver dessa söker aktivt möjligheter att få arbeta med entreprenörskap, även om det inte är en obligatorisk del av deras program. Detta engagemang visar på ett starkt driv bland Gotlands unga att vilja utveckla sina entreprenöriella färdigheter och förbättra sina chanser på arbetsmarknaden.

Idag får inte alla möjlighet att driva UF-företag under sin gymnasietid eller utveckla sina entreprenöriella förmågor i grundskolan. Därmed får de inte med sig en rad erfarenheter och kompetenser som ökar deras möjligheter senare i livet.

Även om vi är stolta över våra resultat vill vi göra mer.

Våra mål

1. Entreprenörskap som en självklar del av grundskolan

- *Långsiktigt mål: Att entreprenörskap ska vara en integrerad och självklar del av undervisningen i alla årskurser på Gotlands grundskolor.*
- *Mål för 2025/2026: Minst 45 % av de gotländska grundskolorna arbetar årligen med Ung Företagsamhets material i minst två årskurser.*
- *Mål för 2025/2026: Att alla grundskolor på Gotland får möjlighet att delta i aktiviteter som Skolhackathon (åk 5) och Framtidskoll (åk 9), och att dessa aktiviteter blir återkommande inslag i skolans årscykel.*

2. Tillgång till UF-företagande för alla gymnasieelever

- *Långsiktigt mål: Alla unga på Gotland ska ha möjlighet att utveckla sina entreprenöriella förmågor genom UF-företagande, oavsett program och skola.*
- *Mål för 2025/2026: Att 55 % av en årskull på Gotland får möjlighet att driva UF-företag, inklusive fler elever från yrkesprogrammen.*
- *Att UF-företagande blir en obligatorisk del av de gotländska poängplanerna för alla program, utan att konkurrera med behörighetsgivande kurser.*

3. Utöka teamet för att möta efterfrågan

- *Långsiktigt mål: Att stärka vårt team för att möta den växande efterfrågan på våra tjänster och aktiviteter.*
- *Mål för 2026/2027: Att anställa ytterligare en person på heltid för att säkerställa fortsatt kvalitet och tillväxt i vårt arbete.*

Vi står inför en spännande och utmanande tid. Ung Företagsamhet Gotland har under de senaste åren upplevt en imponerande tillväxt, vilket har lett till att fler unga har fått möjlighet att utveckla sina entreprenöriella förmågor. Men med den ökade efterfrågan på vårt material och våra aktiviteter kommer också ett behov av mer resurser. För att kunna fortsätta växa och säkerställa att alla unga får samma möjligheter, krävs ett ökat finansiellt stöd och ett utökat samarbete mellan fler aktörer.

Verksamheten finansieras både av offentlig sektor och av lokalt näringsliv. 2024/2025 stöttar det gotländska näringslivet med ca 760 000 kr och det sker även insatser genom barteravtal till ett värde av ca 490 000 kr. Dessa bidrag har varit avgörande för att bibehålla kvaliteten och stabiliteten i vår verksamhet.

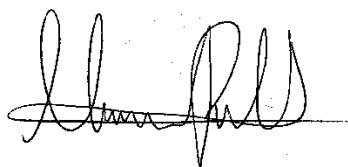
För att vi ska kunna fortsätta utveckla vår verksamhet och nå våra ambitiösa mål, behöver vi nu ett kraftigt ökat stöd under de kommande åren. Vi söker därför ett regionalt verksamhetsbidrag på 700 000 kr för 2026. Detta stöd skulle vara en grund för att ge alla elever på Gotland lika förutsättningar att utveckla sina entreprenöriella förmågor och skapa en hållbar framtid för sig själva och för Gotland.

Tillsammans med er på Region Gotland och det gotländska näringslivet vill vi skapa ett Gotland där alla unga har möjlighet att växa, utvecklas och ta sig an framtidens utmaningar. Ert stöd är avgörande för att vi ska kunna fortsätta vårt viktiga arbete och se till att Gotlands ungdomar är rustade för en dynamisk och föränderlig framtid. Vi hoppas på ett ökat stöd för att fortsätta skapa ett långsiktigt hållbart Gotland.

Visby den 30 januari 2025

Robin Malmqvist
Styrelseordförande

Nicoline Roswall
Regionchef